

2024 Річний звіт

Молодіжна агенція з адвокації ромської культури «АРКА»

Вступне слово керівника

Дорогі друзі, партнери та колеги!

Минулий рік був непростим для всіх нас. В умовах викликів і змін ми продовжуємо працювати над тим, щоб ромська громада мала голос і була почутою. Роми – невід'ємна частина українського суспільства, і наша діяльність спрямована на те, щоб їхні права, культура та гідність були захищені.

2024 рік став для нас часом важливих досягнень: ми провели численні культурні заходи, організували міжнародні форуми та виставки, залучили фінансування для соціальних ініціатив. Особливо важливою стала підтримка вразливих верств населення, адже зараз, як ніколи, потрібна єдність, допомога та солідарність.

Я дякую всій нашій команді, волонтерам, партнерам та кожному, хто долучився до наших проєктів. Саме разом ми можемо змінювати суспільство на краще!

Володимир Яковенко
Виконавчий директор

Зміст

Місія та стратегічні цілі	04
Основні проєкти та заходи за 2024	05
Досягнення та вплив	22
Фінансовий звіт	28
Команда та партнери	30
Плани на 2025 рік	32

Місія та стратегічні цілі

Молодіжна агенція з адвокації ромської культури «АРКА» – ромська молодіжна громадська організація, що працює в громадському секторі України з 2018 року, спрямовуючи свої зусилля розвиток ромського молодіжного руху, підтримку та збереження ромської історії та культури, а також побудову міжкультурного діалогу в Україні.

Наша місія – сприяти формуванню позитивного іміджу ромських громад в українському суспільстві через освіту, медіа, історію та культуру.

Стратегічні цілі організації:

- розбудова і підтримка ромського молодіжного руху в Україні та на міжнародній арені;
- розвиток міжкультурного діалогу та боротьба з антициганізмом та усіма її проявами - існуючими стереотипами, упередженнями та мовою ворожнечі;
- збереження та промоція культурної спадщини ромів України;
- обінювання інтересів ромських громад на локальному, національному та міжнародному рівнях.

Стратегічні цілі на 2024 рік:

- Проведення культурно-просвітницьких заходів;
- Захист прав ромської громади через адвокацію;
- Розширення міжнародної співпраці;
- Освітні та соціальні ініціативи для молоді.

Основні проєкти та заходи за 2024

Усі наші проєкти є міжсекторальними та тісно переплітаються між собою, забезпечуючи комплексний підхід до розвитку ромської громади. Культурні ініціативи водночас мають адвокаційний характер, сприяючи боротьбі з дискримінацією та збереженню історичної пам'яті. Адвокаційні заходи підсилюють соціальні програми, залучаючи ресурси для підтримки вразливих груп. Міжнародна співпраця дозволяє інтегрувати найкращі практики у сфері прав людини та громадянського суспільства. Наші ключові ініціативи, від виставок та конференцій до круглих столів і гуманітарних програм, спрямовані на розвиток спільноти та її активну участь у суспільному житті. Завдяки синергії цих напрямів ми досягаємо значного впливу на національному та міжнародному рівнях. Молодь є невід'ємною частиною всіх заходів і приймає активну участь в різноманітних ініціативах.

Культурні заходи

Культурні заходи спрямовані на збереження та популяризацію ромської культури, мистецтва та історичної спадщини. Це виставки, фестивалі, конференції та творчі події, що сприяють міжкультурному діалогу та підвищенню обізнаності про ромську культуру.

Меморіальні заходи привертають увагу до геноциду ромів та сприяють міжкультурному діалогу. **Виставка «Їхня пам'ять моїми очима»** доступна для відвідувачів Національного історико-меморіального заповідника «Бабин Яр». Ця експозиція – це глибока та емоційна подорож в історію, де кожен візуальний матеріал розповідає особисту історію жертви чи свідка. Вона була проведена разом з комераційною церемонією 2 серпня присвячена пам'яті ромів, які пережили нацистський геноцид часів Другої світової війни чи їхнім загиблим рідним.

Культурні події закордоном організовані нами, не тільки розповідають про проблеми ромської спільноти, але і виступають на підтримку України як держави.

У Міжнародний День ромського спротиву, 16 травня 2024, в Інституті Пілецького в Берліні провели просвітницький захід **«Роми в Україні — борці за демократію, права людини та справедливість»**, присвячений ромському спротиву та важливості ромів України в час російської агресії. У межах заходу відбулась експозиція колажів українського художника Олександра Максимова «Ме — Українатар», панельні дискусії за участю ромських, українських, німецьких, французьких науковців, громадських діячів та правозахисників. Кульмінацією міжнародної події став показ документального фільму «Голоси, які мають імена» режисерки Наталії Вайнілович.

17 травня 2024 в Берліні відбулася презентація книжки «**Російський колоніалізм 101**» українського журналіста та медіаексперта Максима Еріставі. Окремою темою для німецької аудиторії стала тема окупації України російськими військами з 2014 року. Також особисті історії ромів України, які внаслідок російської агресії були змушені покидати власні домівки. Водночас говорили і про тих ромів, котрі від початку великої війни та російської агресії вступили в лави ЗСУ на захист держави.

Виставка «Ме — Українатар» також була відкрита на початку грудня 2024 у німецькому місті Гайдельберзі, Німеччині у Документаційному центрі німецьких сінті та ромів. Виставка розкрила тему ромської ідентичності в Україні та її внеску в культуру. Виставка розширює бачення на ідентичність ромів з перспективи українського художника, митця Олександра Максимова та презентує його реальність на справжній образ народу — без стереотипів та упереджень. Через візуальність техніки аналогового колажу, автор запрошує познайомитись з ромами, які зробили значний внесок у формування українського суспільства, сприяючи розвитку культури, медицини, науки та суспільного руху.

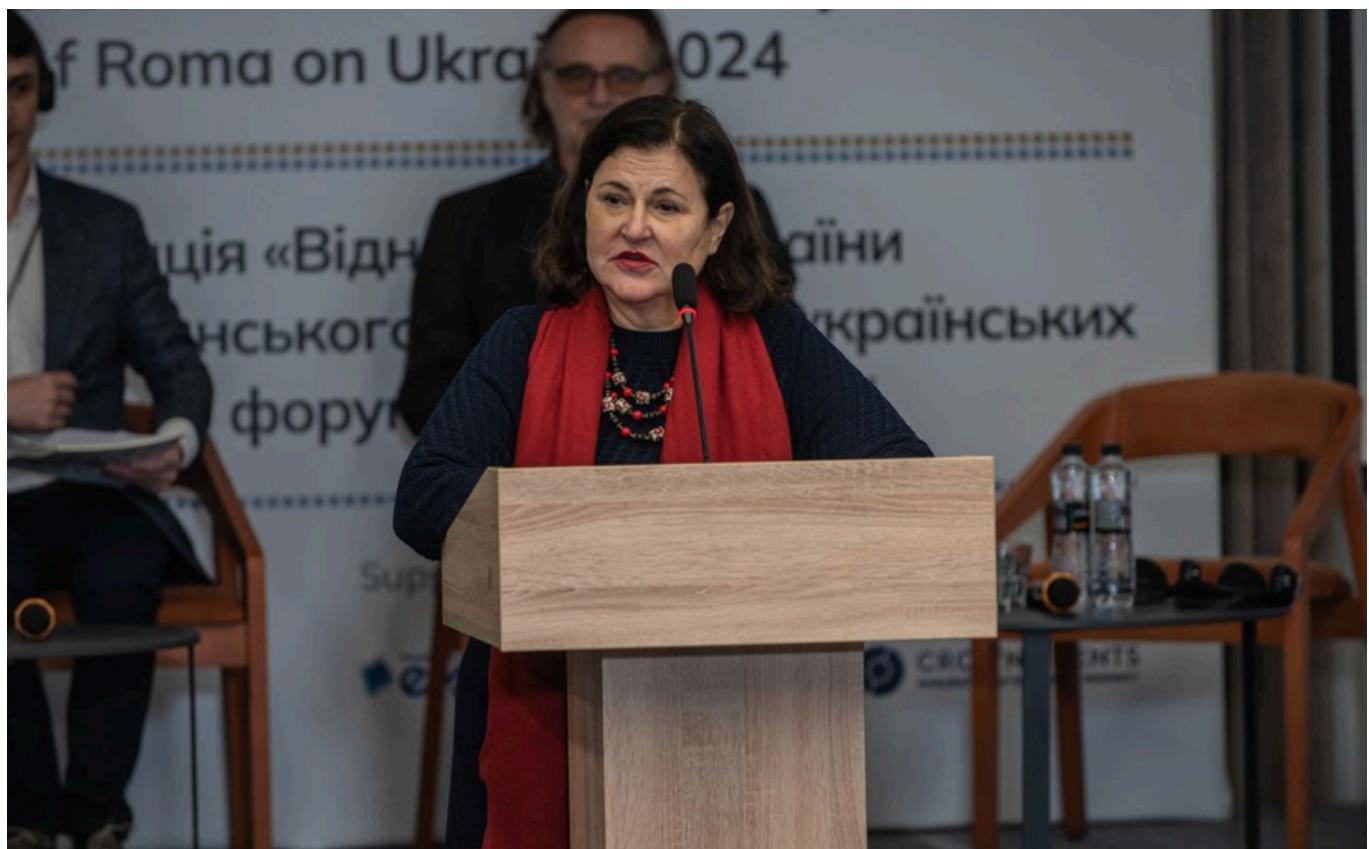

Адвокаційна діяльність

Адвокаційна діяльність включає заходи, спрямовані на захист прав ромської громади, участь у формуванні державної політики, боротьбу з дискримінацією та правозахисну роботу. До цього напряму входять зустрічі, круглі столи, громадські кампанії та участь у законодавчих ініціативах.

У межах третього **Ромського Форуму України 2024** у Києві відбулась зустріч представників ромських громадських організацій та міжнародних партнерів. Участь у круглому столі взяли понад 15 представників ромських громадських організацій, які обмінялись досвідом роботи, обговорили проблеми та окреслили шляхи партнерства задля відстоювання прав і покращення добробуту ромських громад в Україні та за кордоном.

Ставлення до нацменшин є важливим показником готовності щодо вступу України в ЄС. Про це під час конференції заявила пані посол Європейського Союзу в Україні **Катаріна Матернова**.

Конференція «Відновлення країни та перспективи громадянського суспільства українських ромів» пройшла у жовтні в Києві, за політичної підтримки Представництва Європейського Союзу в Україні та Федерального міністерства закордонних справ Німеччини. Держслужба України з питань етнополітики та свободи совісті та Центральна рада німецьких сінті та ромів Німеччини були офіційними партнерами. Під час конференції були запропоновані та обговорені шляхи забезпечення дотримання прав та потреб ромів у процесі відновлення України та під час вступу до Європейського Союзу, а також ролі різних зацікавлених сторін: Уряду України, міжнародної спільноти та ромського громадянського суспільства.

Адвокаційна діяльність нашої організації спрямована на захист прав та інтересів громадян, просування суспільно важливих реформ та забезпечення виконання державою своїх зобов'язань. Завдяки нашим адвокаційним зусиллям вперше у 2024 році з дати затвердження 2005 року була реалізована постанова Верховної Ради України Про **відзначення Міжнародного дня голокосту ромів** у Києві. Це стало важливим кроком у забезпеченні відповідності законодавства реальним потребам суспільства, що є значним досягненням у визнанні історичної справедливості та посиленні національної пам'яті України.

Цього року також брали активну участь у круглих столах та зустрічах з представниками влади та міжнародних організацій щодо захисту прав ромів. Одна за таких зустрічей відбулась у Києві з Делегацією Європейського Союзу в Україні та представниками посольства європейських країн. На зустрічі обговорювали загальне положення ромської меншини в Україні, та активну участь представників посольств на заходах, щодо включення ромської національної меншини у процеси реконструкції України.

Окрім того, провели **адвокаційні медіа кампанії** де наголошували на повоєнне відновлення, і це питання виходить за межі лише віdbудови інфраструктури. Відновлення має стосуватися всіх без винятку сфер із залученням усіх етнічних груп. Одним із ключових аспектів цієї роботи є забезпечення рівних можливостей для найбільш маргіналізованих груп, таких як ромська спільнота.

Соціальні програми

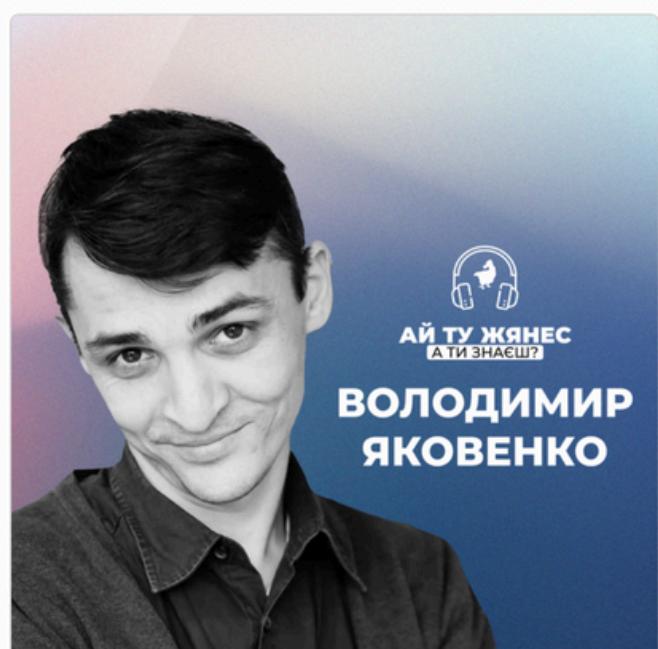
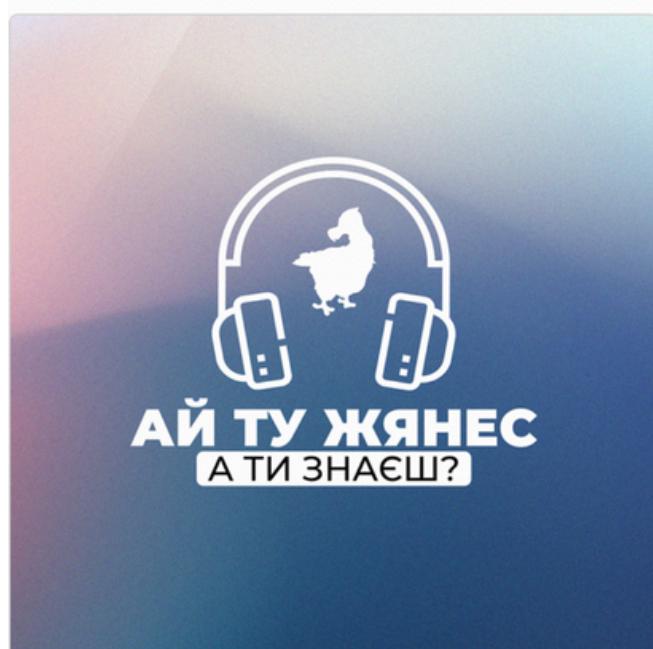
Соціальні програми спрямовані на підтримку вразливих груп ромської громади, зокрема малозабезпечених родин, дітей та молоді, і включають гуманітарну допомогу сім'ям, які постраждали через війну, освітні ініціативи для підвищення знань і можливостей працевлаштування молоді, а також програми соціальної адаптації. Ці заходи сприяють інтеграції ромської громади та покращенню її соціально-економічного становища.

У межах освітніх ініціатив активно продовжили діяльність медіапроєкту — **Інформаційна платформа «Жянес»**, що була заснована у 2019. «Жянес» — це сучасна медіаплатформа організації ARKA для налагодження діалогу, підтримки та солідарності в Україні та за її межами. Це простір вільний від стереотипів та упереджень. Тут звучать голоси тих, хто часто залишається непочутим у сучасному українському медіапросторі. Вони розповідають історії опору, подолання та боротьби за свої цінності та ідентичність.

До платформи залучені професійні журналісти українського та ромського походження, які працюють у різних жанрах, включаючи аналітику, репортажі та авторські колонки. З залученням різні мультимедіа форматів команда створює текстові, аудіо та візуальні матеріали.

Міжнародна співпраця

Міжнародна співпраця дозволяє інтегрувати досвід інших країн у роботу організації, залучати міжнародних партнерів та брати участь у глобальних ініціативах. Це включає обмін досвідом, залучення міжнародних грантів та участь у міжнародних конференціях.

На Конференції з відновлення України 2024, в межах секції Meet&Greet 12 червня в Берліні «АРКА» спільно з українськими та міжнародними ромськими партнерами організували захід «Внесок ромів у відновлення України». Гості з німецького, українського урядів та міжнародні донори взяли активну участь в обговоренні потреб ромів у процесі відновлення, включно з матеріальними та нематеріальними аспектами, а також внеску ромів у перемогу України.

19.02.2024
15:00 – 15:55
Берлін, Німеччина

CAFE
КІЕВ

Повага, визнання та права національних меншин в Україні:

Роми, Кримські Татари та Надазовські Греки

Провели окремий захід під час Кафе Київ 2024 що пройшов 19 лютого у Берліні, на якому зібралися активісти, лідери думок, політики, закордонні інвестори, представники мистецтва та стартапів, аби висловити солідарність з Україною та зробити свій внесок до реконструкції країни після війни. Обговорили становище національних меншин і корінних народів в Україні. Зокрема, активну позицію ромів, кримських татар, надазовських греків та їхній внесок у розвиток незалежності України.

Упродовж року брали активну участь у заходах Бюро демократичних інститутів і прав людини (БДІПЛ) ОБСЄ, що займається моніторингом дотримання прав ромів та сінті. Зокрема у березні взяли участь у семінарі та конференції «Визначення викликів, з якими стикаються українські роми під час війни та подолання перешкод за допомогою політики, адвокації та розширення прав і можливостей», що відбувалися у Варшаві.

Взяли участь у круглому столі в рамках Дезім Конференції «Міграція — конфлікт — солідарність. сполучне поле між політикою та дослідженнями» в Мангеймському університеті у Німеччині в жовтні. Під час заходу було представлено аналіз та результати досліджень ситуації ромів з України та проблемах, з якими вони стикаються в різних країнах-членах ЄС.

Активно брали участь у консультативній зустрічі щодо можливостей реалізації ромської молоді, організованій Департаментом у справах молоді Ради Європи в Страсбурзі. Під час зустрічі представники ромських НУО з усієї Європи разом з представниками Групи з питань ромів та кочівників обговорили прогрес у виконанні Стратегічного плану дій щодо інтеграції ромів та кочівників (2020-2025) та анонсували майбутню рекомендацію щодо рівності жінок та дівчат.

Доповідали на конференції «Адвокація та координація для українських ромів-біженців» організовану мережею ромських організацій ERGO Network у Брюсселі.

Досягнення та вплив

За кілька років активної роботи команда організації реалізувала десятки проектів, налагодила міжнародну співпрацю та вплинула на зміну суспільного ставлення до ромської громади. Підсумовуємо основні здобутки — у цифрах та історіях змін.

500+ учасників міжнародних заходів

20+ адвокаційних ініціатив на підтримку ромської громади

5 міжнародних партнерств з європейськими організаціями

5 000 000+ грн на реалізацію ініціатив організації

Досягнення та вплив

Культурні заходи

Проведені події не лише сприяли збереженню та популяризації ромської культури, а й допомогли подолати стереотипи, посилити міжкультурний діалог і показати внесок ромів у національну та європейську культуру. Завдяки заходам на кшталт виставок чи вистав, зросла обізнаність суспільства про історію ромського народу та виклики, які стоять перед етносом сьогодні.

Досягнення та вплив

Адвокаційна діяльність

Посилилася взаємодія ромської громади з органами влади, зросла увага міжнародних організацій до проблем ромів, а адвокаційні кампанії вплинули на формування політики соціальної рівності. Після конференції у Києві вдалося розпочати діалог із владою щодо розширення програм підтримки для ромських громад, а інформаційні кампанії допомогли знизити рівень дискримінації у суспільстві.

Досягнення та вплив

Соціальні програми

Покращили якість життя окремих ромських родин, які постраждали від війни. Допомогли молоді отримати необхідні знання та навички для працевлаштування, сприяли їхній інтеграції в місцеві громади. Учасники програм отримали можливості для професійного зростання, що підвищило їхню самодостатність і впевненість у майбутньому.

Досягнення та вплив

Міжнародна співпраця

Відкрила доступ до кращих практик інтеграції ромських громад, що дозволило запроваджувати ефективніші підходи у роботі. Нові партнерства сприяли зміцненню правозахисної діяльності, а залучене міжнародне фінансування дозволило масштабувати ініціативи. Участь у глобальних форумах допомогла ромським активістам отримати нові знання та підвищити їхню роль у міжнародних процесах.

Досягнення та вплив

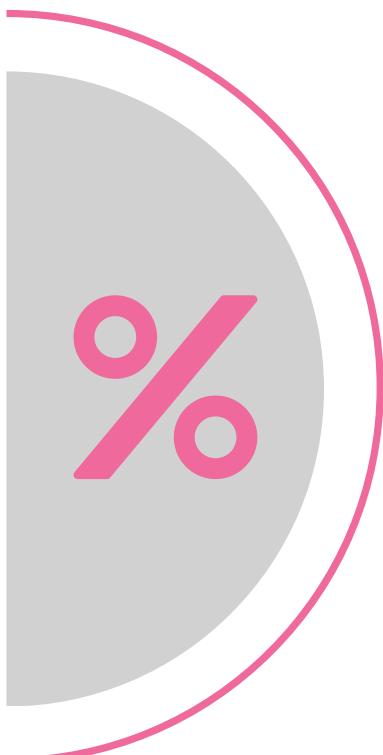
Загалом, ці ініціативи сприяють довгостроковим змінам у суспільстві, формуючи більш толерантне середовище та рівні можливості для всіх.

Фінансовий звіт

ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ

85	гранти міжнародних фондів
5	надходження від приватних донорів
10	внески партнерських організацій

Фінансовий звіт

СТРУКТУРА ВИТРАТ

50	організація заходів
20	адвокаційна діяльність
15	операційні витрати
15	освітні програми

Команда та партнери

Команда організації — це 11 осіб, які працюють на проектній та контрактній основі, що дозволяє нам ефективно реалізовувати різноманітні ініціативи.

Наші ініціативи втілюють фахівці з різних галузей — адвокації, культури, соціальної сфери та міжнародного партнерства, що забезпечує комплексний і професійний підхід до роботи.

Ми працюємо як з України, так і з європейських країн, що сприяє розширенню партнерств і залученню міжнародної підтримки.

Завдяки цьому ми можемо ефективно реагувати на виклики, що постають перед ромською громадою, та впроваджувати комплексні рішення.

Детальніше про нашу команду та діяльність можна дізнатися на сайті організації: arca.org.ua.

Донори та партнери

ERIAC
EUROPEAN ROMA
INSTITUTE FOR ARTS
AND CULTURE

CENTRAL
COUNCIL
[of German
Sinti & Roma]

Foundation
evz Remembrance
Responsibility
Future

CROWN AGENTS
ACCELERATING SELF-SUFFICIENCY & PROSPERITY

Плани на 2025 рік

Організація зосередиться на розширенні програм соціальної інтеграції та освітніх ініціатив для ромської спільноти, а також на підтримці молодіжного лідерства через тренінги та грантові програми.

Розширення освітніх програм для ромської молоді

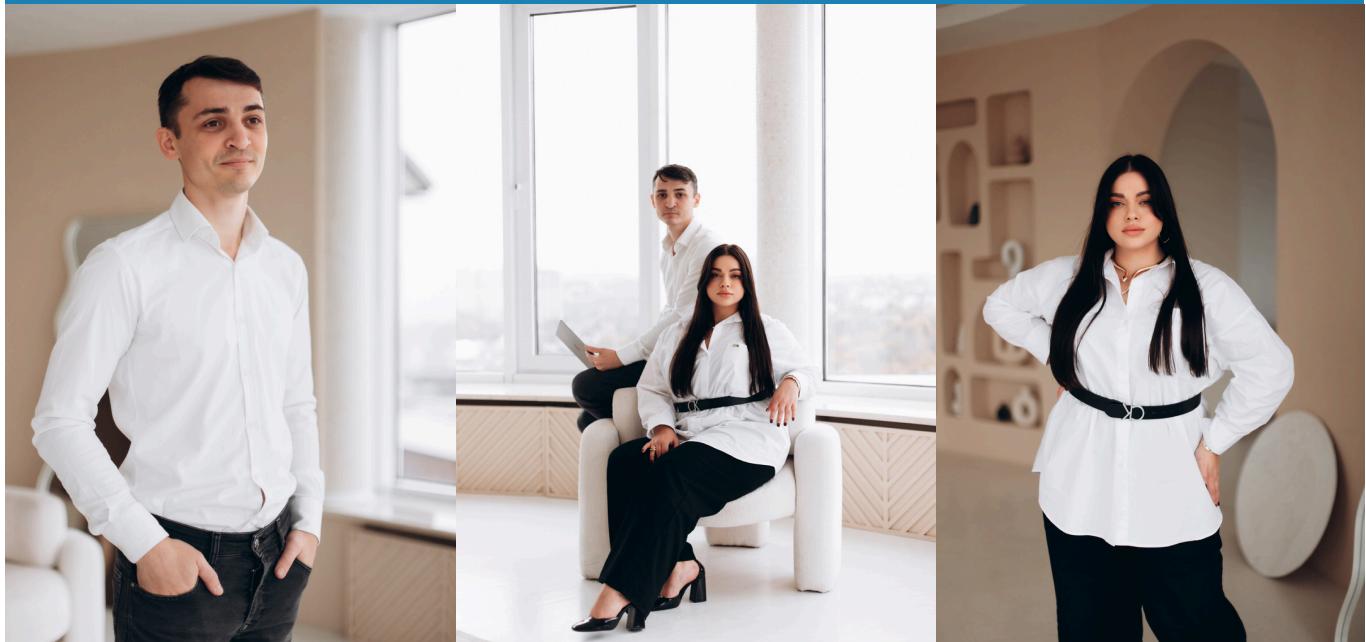
Планується запровадження нових стипендійних можливостей, запуск онлайн-курсів та розвиток наставництва, щоб допомогти молодим людям отримати якісну освіту та працевлаштування.

Активізація адвокаційної діяльності на міжнародному рівні

Будемо розширювати співпрацю з міжнародними організаціями, брати участь у світових форумах та ініціювати зміни в політиках, спрямованих на покращення прав ромів.

Залучення нових партнерів для реалізації проектів

Працюватимемо над розширенням мережі донорів та партнерських організацій, щоб збільшити фінансування та вплив наших програм, а також залучити корпоративний сектор до підтримки соціальних ініціатив.

Дякуємо всім, хто підтримував та продовжує підтримувати діяльність нашої організації!

Разом ми робимо світ більш інклюзивним та справедливим!

КОНТАКТИ:

yngo.arca@gmail.com

МИ В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ

<https://arca.org.ua>

facebook.com/YNGO.ARCA
facebook.com/djanes.media

instagram.com/arca_org
instagram.com/djanes.media

youtube.com/@yngoarca7631
youtube.com/@djanes_media